

Forslag til IOGTs landsmøte 2023

FORSLAG 1 FRA IOGT REGION SØR-NORGE

Åpenhet og demokrati

Det utvikles en digital medlemsportal med innlogging. Portalen skal inneholde:

- *Kalender med oversikt over tid og sted for alle arbeidsutvalgs- og sentralstyremøter.*
- *Saksliste og sakspapirer for alle sentralstyremøter.*
- *Protokoller fra sentralstyre- og AU-møter.*
- *Avtaler, prosedyrer og retningslinjer som er vedtatt i IOGT, lagret som PDF-dokumenter.*
- *Områder og regionstyrer har adgang til å delta med observatør i sentralstyrets møter.*

INNSTILLING FRA SENTRALSTYRET:

Sentralstyret er positive til intensjonen i forslaget fra regionen. Med unntak av en periode i fjor så har protokoller blitt lagt ut på nettsiden. Fra 2023 er dette en rutine som vi har gjenopptatt. HMS-håndbok og kvalitetshåndbok med alle retningslinjer og prosedyrer ligger også tilgjengelig på nettsiden. Sentralstyret støtter at dette kan samles på en side, men at vi får se på hvilken teknisk løsning som er den beste.

Sentralstyret mener også at det er viktig å involvere hele organisasjonen i de sakene som er oppe, men mener dette kan gjøres på andre måter enn at alle sakspapirer legges ut eller at områder og regionstyrer har adgang til å delta med observatør i sentralstyrets møter. Alle styrer har behov for interne drøftelser og for å forberede saker som skal ut i organisasjonen. Nærmest åpne møter som regionen foreslår bidrar til at diskusjonene flyttes til andre og uformelle fora og at styremøtene derfor kan bli mindre demokratiske.

FORSLAG:

Protokoller fra sentralstyre- og AU-møter sammen med HMS-håndbok og kvalitetshåndbok skal fortsatt legges ut på nettsiden. Foran hvert sentralstyremøte sendes saksliste ut til kontaktpersoner i organisasjonen. Landsmøtet støtter ikke at sakspapirer legges åpent ut eller at områder og regionstyret skal kunne delta med observatører i sentralstyrets møter.

FORSLAG 2 FRA IOGT REGION SØR-NORGE

Organisasjonsutvikling

Utvidet ramme for arbeid med organisasjonsfornyelse.

Landsmøtet slutter seg til arbeidet med en helhetlig gjennomgang av organisasjonen. Målsettingen er ny vekst for organisasjonen, profesjonell drift, styrket politisk gjennomslagskraft, medlemsvekst og forsterket måloppnåelse.

Sak 4 Forslag til landsmøtet

IOGTs 98. landsmøte i Bergen 9. juni - 11. juni 2023

- *For arbeidet med organisasjonsfornyelse i IOGT oppnevnes en styringsgruppe hvor alle nivåer i organisasjonen er representert.*
- *Det innhentes bistand fra et eksternt konsulentbyrå til å foreta en gjennomgang/analyse av organisasjonen*
- *Arbeidsgruppen bes avklare hvordan organisasjonsdemokratiet kan ivaretas og vitaliseres*
- *Arbeidsgruppen bes utrede roller, organisering og mandat for stillinger ved IOGTs kontor*
- *Arbeidsgruppen bes utrede modeller for fornyelse av IOGTs lokale arbeid*
- *Arbeidsgruppen bes gi en foreløpig orientering til landsmøtet 2023*
- *Det gis nødvendige økonomiske rammer til å innhente bistand.*

Bakgrunn: IOGTs sentralstyre har i møte i desember 2022 vedtatt å nedsette en gruppe som skal arbeide med organisasjonsfornyelse, med mål om at det til landsmøtet 2025 fremsettes et helhetlig forslag til organisasjonsreform. Saken fremmes for sentralstyret i januar 2023 (mandat og medlemmer i arbeidsgruppen).

Vi ønsker initiativet velkommen. IOGT har over tid hatt et fallende medlemstall. Samtidig ser vi en økende interesse for rusfri livsstil i samfunnet. Det er derfor trolig at våre budskap har interesse i en større del av befolkningen enn det dagens oppslutning tilsier.

Organisasjonen har høy turnover blant ansatte, noe som hindrer kontinuitet, måloppnåelse og framdrift. Lokal aktivitet, som tidligere var en rygggrad i IOGT, har en negativ utvikling. Nye aktiviteter er kommet til, men har færre tangeringspunkter med lokal- og regionalplanet enn det vi kan ønske. Det er behov for endringer og nytenking.

IOGT bør tilføres kompetanse og kapasitet fra et eksternt konsulentbyrå i denne prosessen. For å sikre stor grad av involvering av berørte parter legges til rette for et tett samarbeid mellom medlemmer, administrasjonen og konsulentbyrået. Tillitsvalgte på alle nivåer må involveres i prosessen for å ivareta forankring og felles problemforståelse. Medlemmer, ansatte og brukere i virksomhetene skal bli hørt.

INNSTILLING FRA SENTRALSTYRET:

Sentralstyret har som regionen skriver vedtatt å sette i gang utredning av en organisasjonsreform med mål å ha en plan klar til landsmøtet 2025. Dette er satt inn som en prioritert oppgave i arbeidsplanen for neste periode. Vi er enige med regionen i at det er viktig at alle nivåer trekkes med i dette arbeidet, og at både medlemmer, ansatte og brukere i virksomhetene blir hørt for å sikre at det er et eierskap til planen i organisasjonen.

Et mandat for arbeidet ble laget i samråd med regionene våren 2023. Dette presenteres på landsmøtet. I dette mandatet er også flere av innspillene fra regionen lagt inn.

Sentralstyret ser også positivt på å innhente bistand fra eksterne i arbeidet, men mener at dette er noe som må avklares som en del av prosessen fremover. Den erfaringen vi har med å bruke eksterne konsulentbyråer er ikke bare positivt, og hvis det skal være vellykket er det viktig at vi har klare bestillinger. Organisasjonens situasjon er ikke så vanskelig å analysere, men det kan være andre spørsmål det vil være naturlig å trekke inn eksterne krefter inn i.

Sentralstyret er også opptatt av at arbeidet får et fokus på de strategiske spørsmålene og ikke minst hvordan planen skal gjennomføres. Det er laget mange modeller for lokalt arbeid de siste tiårene, og også flere organisasjonsplaner. I denne perioden gjelder det for eksempel oppstart av lokale rusmiddelpolitiske grupper. Det som er felles for de fleste slike planer og modeller er at de ikke er blitt gjennomført. Hvorfor det skjer, og hvordan vi kan bruke det vi alt har vil etter sentralstyrets mening være viktigere enn å utvikle flere modeller. På samme måte mener sentralstyret at det ikke er stillingsinstrukser eller organisering av IOGT-kontoret som er blant de store utfordringene i

organisasjonen, men at spørsmål om ansattes rolle og organisasjonsdemokratiet vil være naturlig for gruppen å se på.

Regionen kommer med to påstander som sentralstyret har behov for å kommentere. Det handler om redusert medlemstall og høyt turnover blant de ansatte. Selvsagt stemmer det at medlemstallet har gått ned, men de siste årene har det vært ganske stabilt. Siste år økte antallet medlemmer med nesten 200. Vi ser at et høyt antall av nyvervede er i region Midt-Norge som i flere år har jobbet aktivt med verving. De har også økt medlemstallet jevnt og trutt, og nesten 50 prosent av medlemmene våre befinner seg nå i regionen. Det viser at det er fullt mulig å øke medlemstallet, men at det krever at man tar vervingen på alvor.

Når det gjelder turnover i organisasjon har saken vært oppe både i AMU og i sentralstyret i perioden. Dette er ikke en ny problematikk, men en vi har hatt så lenge vi har hatt ansatte i IOGT. Derfor tar vi det alvorlig. Samtidig ser vi at gjennomstrømmingen hos oss ikke er særlig større enn hva vi ser i organisasjoner som Actis, Avogtil, DNT, Juvente eller Juba. Der hvor det har vært behov for å ta grep har administrasjonen gjort dette selv, eller fått beskjed om det. Styreleder holdes kontinuerlig oppdatert og er i nær kontakt med generalsekretær omkring disse sakene.

FORSLAG:

Landsmøtet tar sentralstyrets redegjørelse til orientering. Det vedtatte mandatet for reformen danner grunnlaget for arbeidet videre.

FORSLAG 3 FRA IOGT REGION SØR-NORGE

Generalsekretærstillingen skal være åremålsstilling

Generalsekretærstillingen i IOGT skal være åremålsstilling i h.h.t. Arbeidsmiljøloven 14-10. Landsmøtet fastsetter de nærmere vilkår.

Begrunnelse: I både Actis og DNT Edru livstil ansettes generalsekretær på åremål. Det er en ordning også IOGT i Norge bør ha. I et moderne samfunn er det behov for rotasjon i lederstillinger. Det er vesentlig at organisasjonen med jevne mellomrom sees med nye øyne. Det er nyttig for organisasjonen å ha en administrativ leder som bidrar med nytenking. Det kan oppnås ved en åremålsstilling. Da kan IOGT jevnlig rekruttere administrativ leder med ny erfaring og kompetanse.

INNSTILLING FRA SENTRALSTYRET

Sentralstyret mener at dette er en sak som først vil være aktuell den dagen det skal ansettes en ny generalsekretær. Da bør sentralstyret ha fullmakt til å avgjøre vilkårene for ansettelsen slik det har vært praksis for tidligere.

Sentralstyret ser at det kan være aktuelt med andre ordninger i fremtiden, samtidig som åremål ikke nødvendigvis er den beste løsningen. Selv om det kan være behov for friske øyne har vi også behov for kontinuitet. Vi har i IOGT i dag flere ansatte med lang fartstid i organisasjonen, blant dem dagens generalsekretær, og sentralstyret setter pris på den kompetansen og ikke minst kjennskap til organisasjonen som dette innebærer.

Et alternativ er avtale om redusert stillingsvern for generalsekretær som vil gjøre det enklere å si opp en daglig leder man ikke er fornøyd med. Dette er noe dagens generalsekretær har spilt inn. Det er sannsynlig at både en slik avtale eller åremål vil påvirke lønnsnivået for en ny generalsekretær.

FORSLAG:

Landsmøtet støtter ikke forslaget fra IOGT Region Sør-Norge, men anmoder sentralstyret om å se på spørsmålet om stillingen skulle bli ledig i perioden.

FORSLAG 4 FRA IOGT REGION SØR-NORGE

Forslag til innarbeiding i IOGTs arbeidsplan:

IOGT skal delta på Arendalsuka

IOGT vil delta på den årlige Arendalsuka (uke 33) med stand og arrangementer. Vi vil samarbeide med Juba, Juvente og Forut. Åpen invitasjon sendes til medlemmer, tillitsvalgte og ansatte. Nødvendige midler budsjetteres til arrangementet og til innkjøp av utstyr og materiell. Det legges ikke andre IOGT-arrangementer til uke 33. Region Sør står for planlegging og praktisk gjennomføring.

Bakgrunn:

I uke 33 fyller det politiske Norge Arendal. Ved å delta med stand og arrangementer markerer vi oss som en synlig aktør i samfunnsdebatten. Arendalsuka er en arena som gir muligheter til læring om både våre kjernesaker og en rekke andre temaer. På Arendalsuka møter vi andre organisasjoner, politiske partier og sentrale samfunnsaktører. Dette gir inspirasjon til videre engasjement. Det er en arena der vi møter sentrale politikere, organisasjonsfolk og journalister og kan snakke direkte med beslutningstakere. Arendalsuka gir mulighet til å bygge nettverk og etablere samarbeid med andre samfunnsaktører.

INNSTILLING FRA SENTRALSTYRET

IOGT har siden Arendalsuka startet opp deltatt under Arendalsuka på ulike måter. Vi er enige med regionen at dette er et sted det er verdt å være, samtidig som både erfaring og også forskning rundt uka viser at det også her først og fremst er organisasjonene med mest økonomiske muskler som får mest gjennomslag.

For sentralstyret er det også viktig at deltakelse under uka henger sammen med det vi ellers gjør av politisk arbeid. Nettverksarbeid blir mest vellykket når man har noen man kjenner å nettvirke sammen med. Skal vi prioritere mener sentralstyret derfor at det er viktigere å bruke ressursene på å ha et godt politisk arbeid over hele landet med fagmøter eller andre politiske arrangementer, enn å ha en sterkt tilstedeværelse en uke i Arendal. For at det politiske arbeidet skal henge sammen mener sentralstyret også det er viktig at det er IOGT sentralt som har hovedansvaret for planlegging og gjennomføring.

FORSLAG:

IOGT skal være tilstede under Arendalsuka i 2024 og 2025. Hovedansvar for planlegging og gjennomføring legges til IOGT sentralt. IOGT Region Sør-Norge skal tas med i samråd om planene.

FORSLAG 5 FRA IOGT REGION SØR-NORGE

Forslag til innarbeiding i IOGTs arbeidsplan:

Sterkere samarbeid med FORUT

Vi vil forsterke samarbeidet med FORUT. FORUT gis plass i programmet i IOGTs konferanser og større medlemssamlinger. Presentasjon av FORUT inngår i velkomstpakken til nye medlemmer, også med informasjon om hvordan en kan bli FORUT-partner. Medlemmene informeres jevnlig om FORUTs arbeid gjennom medlemsbrev og i medlemsbladet Aksent. Blant medlemmer og ansatte som er FORUT-fadder trekkes hvert år ut én person til å delta på studiereise til ett av FORUTs samarbeidsland. Vi vil aktivt bruke FORUT-butikken ved kjøp av gaver til samarbeidspartnere, ansatte og medlemmer.

Bakgrunn:

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden. FORUT kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling. FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv. FORUT driver utviklingssamarbeid med partnere i Asia og Afrika, informasjonskampanjer for skoler og barnehager i Norge og import av varer for å støtte kvinnearbeidsplasser i sør. IOGT eier FORUT sammen med Juba og Juvente. IOGT kan være en viktig ressurs for FORUT og FORUT kan være en viktig ressurs for IOGT. Samarbeid og eierskap kan bli synligere og tydeligere.

INNSTILLING FRA SENTRALSTYRET

Sentralstyret er helt enig med regionen at samarbeidet med FORUT er viktig, og det meste av det regionen foreslår er ting vi allerede gjør. FORUT inviteres med på inspirasjonskonferanser, og landsmøter, presentasjon av FORUT inngår i presentasjonen av IOGT som sendes til alle nye medlemmer, FORUT-saker er fast i hvert nummer av Aksent. Vi bruker også ofte gaver fra FORUT-butikken til ulike formål i organisasjonen. I forbindelse med vervekampanjen har vi satt opp en FORUT-tur som en av premiene som kan vinnes. Vi mener dette er en bedre måte å lokke folk med på enn at alle medlemmer skal være med i trekningen. I tillegg til dette har vi også jevnlig møter med de daglige lederne i IOGT, FORUT, Juba og Juvente, det arrangeres jevnlig felles personalkonferanser og det holdes også et fellesmøte i året mellom styret i FORUT og styret i IOGT. FORUT har også en gang i året fått mulighet til direkte å henvende seg til avdelinger.

FORSLAG:

Landsmøtet tar sentralstyrets redegjørelse til orientering. Det nære og gode samarbeidet med FORUT skal ha prioritet også i neste periode.

FORSLAG 6 FRA REGION MIDT-NORGE

IOGT Region Midt-Norge foreslår å leggje framtidige landsmøte for IOGT til ei helg i august, som ikkje kolliderer med Arendalsveka.

BAKGRUNN

I mai/juni har ofte mange frivillige lag og organisasjonar sine regionale årsmøte, og fleire medlemmer er gjerne med i ulike lag og organisasjonar, og då er det kjekt å kunne få delta på regionale samlingar i mai/juni.

Vidare er det gjerne slik at det er i juni at dei som jobbar på ungdomsskular og vidaregåande skular har elevar som tek eksamen, og då er det ikkje så enkelt for pedagogisk tilsette å delta på eit landsmøte tidleg i juni, viss ein skal førebu munnleg tentamen for elevane sine, eller at ein er ekstern sensor for elevar i andre kommunar.

INNSTILLING FRA SENTRALSTYRET

IOGTs landsmøter har tradisjonelt blitt avholdt i juli og august, men har i flere ganger de siste årene blitt flyttet til juni av hensyn til tilstedeværelse i Arendalsuken. Ved plassering av tidspunkt for landsmøtet har vi også tatt hensyn til at mange ikke ønsker landsmøte under skoleferien samt at landsmøtene avholdes på Åsane folkehøgskole og at de derfor må gjennomføres utenom skoleåret da elevinternatene er ledige. Det er gode grunner til å avholde landsmøtet om høsten, både med hensyn til at det gir organisasjonen tid til å gjennomføre lokale årsmøter og at landsmøtet kan oppleves som en oppstart for nytt aktivitetsår. Med en relativt liten administrasjon, er det imidlertid krevende å skulle gjennomføre Arendalsuke og landsmøtet tett på hverandre. Landsmøte i august forutsetter derfor at deltakelsen i Arendalsuken tilpasses stabens behov for å ha nok kapasitet til gjennomføring av landsmøter.

FORSLAG:

Landsmøtet 2025 legges til august 2025. Sentralstyret tar hensyn til kapasitet i staben for gjennomføring av landsmøtet med hensyn til ambisjonsnivået for deltakelse i Arendalsuken.